

Hingamisteede patogeenide DNA/RNA uuringud

Immuunanaluüsi osakond

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Näidustus ja kliiniline tähendus

Kahtlus hingamisteede infektsioonile. Proovimaterjal tuleb võtta haiguse ägedas faasis kuni 7 päeva pärast sümptomite teket. Positiivne leid osutab ägedale infektsioonile. Negatiivne tulemus näitab patogeeni puudumist antud proovimaterjalis või on selle hulk alla meetodi määramispiiri. Analüüsitulemust mõjutab proovimaterjali nõuetekohane kogumine ja säilitamine.

SARS-CoV-2, A-, B-gripi viiruse, RSV RNA paneel (erakorraline)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Analüüsid:

SARS-CoV-2 RNA
A-gripi viiruse RNA
B-gripi viiruse RNA
RSV RNA

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Ninaneelukaabe võtta kuiva tampooniga alumise ninakarbiku piirkonnast tugeva pöörava liigutusega, et saada võimalikult palju nakatunud rakke.

Proovimaterjal	Proovinõu	Säilivus
Ninaneelukaabe	UTM-katsuti tampooniga	+2...+8 °C kuus päeva toatemperatuuril 24 tundi

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: reaalaaja polümeraasi ahelreaktsioon (RT-PCR)

Vastuse vorm: positiivne/negatiivne (eraldi iga patogeeni kohta)

Hingamisteede viiruste ja Bordetella pertussis DNA/RNA paneel

Immuunanaluüsi osakond

Analüüsid:

A-gripi viiruse RNA
B-gripi viiruse RNA
RS-viiruse RNA
Paragripiviiruse RNA
Adenoviiruse DNA
Metapneumoviiruse RNA
Rinoviiruse/enteroviiruse RNA
SARS-CoV-2 RNA
Bordetella pertussis DNA

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Ninaneelukaabe võtta kuiva tampooniga alumise ninakarbiku piirkonnast tugeva pöörava liigutusega, et saada võimalikult palju nakatunud rakke.

Ninaneeluaspiraad sobib väikelastele, kuna neil on sekreedi tootmine respiratoorsete viirusinfektsioonide korral suur. Ninaneeluaspiraadi kogumiseks kasutada spetsiaalset kinnist aspiratsioonisüsteemi, lapsel aspireeritakse sekreeti ninasõõrmetest 3–4 cm sügavuselt. Kui lima on kogutud mõlemast ninakäigust, voolutatakse kateetrit 3 mL füsioloogilise lahusega.

Trahheaaspiraad: aspireerida trahhea sekreeti steriilsesse proovitopsi või steriilsesse lisandita katsutisse.

Bronhoalveolaarloputilise vedelik, bronhiaspiraad: loputada bronhoskoobi abil füsioloogilise lahusega, loputusvedelikku võtta 5–10 mL steriilsesse proovitopsi või steriilsesse lisandita katsutisse.

Proovimaterjal	Proovinõu	Säilivus
Ninaneelukaabe	steriilne tampooniga katsuti, UTM-katsuti tampooniga	+2...+8 °C kolm päeva, toatemperatuuril 24 tundi
Ninaneeluaspiraad	steriilne lisandita katsuti	+2...+8 °C kolm päeva
Trahheaaspiraad	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	
Bronhoalveolaarloputilise vedelik	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	
Bronhiaspiraad	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti

Analüüsimeetod: reaalaaja polümeraasi ahelreaktsioon (RT-PCR)

Vastuse vorm: positiivne/negatiivne (eraldi iga patogeeni kohta)

Hingamisteede bakterite ja seente laiendatud DNA paneel

Immuunanaluüsi osakond

Analüüsid:

Chlamydomphila pneumoniae DNA
Legionella pneumophila DNA
Mycoplasma pneumoniae DNA
Chlamydomphila psittaci DNA
Legionella longbeachae DNA
Cryptococcus spp DNA
Pneumocystis jirovecii DNA

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Ninaneelukaabe võtta kuiva tampooniga alumise ninakarbiku piirkonnast tugeva pöörava liigutusega, et saada võimalikult palju nakatunud rakke.

Ninaneeluaspiraati sobib väikelastele, kuna neil on sekreedi produktsioon respiratoorsete viirusinfektsioonide korral suur. Ninaneeluaspiraadi kogumiseks kasutada spetsiaalset kinnist aspiratsioonisüsteemi, lapsel aspireeritakse sekreeti ninasõõrmetest 3–4 cm sügavuselt. Kui lima on kogutud mõlemast ninakäigust, voolutatakse kateetrit 3 mL füsioloogilise lahusega.

Röga: kõhida steriilsesse proovitopsi.

Trahheaaspiraati: aspireerida trahhea sekreeti steriilsesse proovitopsi või steriilsesse lisandita katsutisse.

Bronhoalveolaarloputilise vedelik, bronhiaspiraati: loputada bronhoskoobi abil füsioloogilise lahusega, loputusvedelikku võtta 5–10 mL steriilsesse proovitopsi või steriilsesse lisandita katsutisse.

Proovimaterjal	Proovinõu	Säilivus
Ninaneelukaabe	steriilne tampooniga katsuti, UTM-katsuti tampooniga	+2...+8 °C kolm päeva, toatemperatuuril 24 tundi
Ninaneeluaspiraati	steriilne lisandita katsuti	+2...+8 °C kolm päeva
Röga	steriilne proovitops	
Trahheaaspiraati	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	
Bronhoalveolaarloputilise vedelik	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	
Bronhiaspiraati	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti

Analüüsimeetod: reaalaaja polümeraasi ahelreaktsioon (RT-PCR)

Vastuse vorm: positiivne/negatiivne (eraldi iga patogeeni kohta)

Chlamydophila pneumoniae, Mycoplasma pneumoniae, Legionella pneumophila DNA paneel

Immuunanaluüsi osakond

Analüüsid:

Chlamydophila pneumoniae DNA

Legionella pneumophila DNA

Mycoplasma pneumoniae DNA

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Röga: köhida steriilsesse proovitopsi.

Trahheaaspiraad: aspireerida trahhea sekreeti steriilsesse proovitopsi või steriilsesse lisandita katsutisse.

Bronhoalveolaarloputilise vedelik, bronhiaspiraad: loputada bronhoskoobi abil füsioloogilise lahusega, loputusvedelikku võtta 5-10 ml steriilsesse proovitopsi või steriilsesse lisandita katsutisse.

Proovimaterjal	Proovinõu	Säilivus
Röga	steriilne proovitops	+2...+8 °C kolm päeva
Bronhoalveolaarloputilise vedelik	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	
Trahheaaspiraad	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	
Bronhiaspiraad	steriilne proovitops, steriilne lisandita katsuti	

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti kl 08–15, puhkepäeviti kl 09–11

Analüüsimeetod: silmus-vahendatud isotermiline amplifikatsioon (LAMP)

Vastuse vorm: positiivne/negatiivne (eraldi iga patogeeni kohta)

Mildred Mustkivi/Piret Mikhelson/Merle Vahter

Muudetud 27.03.2025